Stavy poľovnej zveri sú vysoko nad úrovňou udržateľnosti

Poľnohospodári sú dlhodobo konfrontovaní najmä s vysokým stavom raticovej zveri. Táto situácia je neudržateľná z pohľadu poľnohospodárstva, ako aj lesníctva, poľovníctva a ochrany životného prostredia a krajiny.

Dospelo to do takých dôsledkov, že nielen poľnohospodári obmedzujú osevné plány a prichádzajú o svoje tržby z produkcie, ale aj občanom vznikajú majetkové škody v záhradách, sadoch a viniciach v ohrozených oblastiach. Nezanedbateľná je aj skutočnosť ohrozenia zdravia účastníkov cestnej premávky pri dopravných nehodách spôsobených lesnou zverou.

Poľnohospodári, ovocinári a vinohradníci pritom uskutočňujú viaceré preventívne opatrenia, ako sú elektrické oplôtky, repelenty, zmena osevných plánov či tzv. tvorba nárazníkových zón, ktoré by zabrzdili hladnú a migrujúcu zver v nájazdoch na polia. Ani tie však nepomáhajú.

Na základe komunikácie s poľnohospodárskymi subjektmi a s regionálnymi poľnohospodárskymi a potravinárskymi komorami SPPK každoročne zasiela na Ministerstvo pôdohospodárstva a rozvoja vidieka Slovenskej republiky (MPRV SR) podklady o výške škôd spôsobených poľovnou zverou na hlavných poľnohospodárskych plodinách.

MPRV SR vydalo v roku 2015 Usmernenie k plánovaniu chovu a lovu raticovej zveri a ku kontrole plnenia plánov (č. 721/2015-720).

V roku 2016 vydalo MPRV SR Usmernenie – aktualizáciu okresov s najvyššími škodami spôsobenými zverou. Pre poľovnícku sezónu 2016/2017 bol určený zoznam 21 okresov s najvyššími škodami spôsobovanými raticovou zverou.

V roku 2017 SPPK listom zo dňa 16.03., resp. 24.03.2017 požiadala MP RV SR o rozšírenie okresov s najvyššími škodami spôsobenými poľovnou zverou o ďalšie okresy.

MPRV SR vydalo dňa 05.04.2017 Usmernenie ministerstva k plánovaniu chovu a lovu raticovej zveri a ku kontrole plnenia plánov aktualizácia okresov s najvyššími škodami spôsobenými zverou. Týmto usmernením aktualizovalo MPRV SR zoznam 26 okresov s najvyššími škodami spôsobovanými raticovou zverou pre poľovnícku sezónu 2017/2018.

V novembri 2017 SPPK odoslala na ministerstvo žiadosť o venovanie náležitej pozornosti pri príprave novely zákona o poľovníctve. Žiadosť obsahovala prehľad o výške škôd identifikovaných do septembra 2017. Išlo o viac ako 10,5 milióna eur.

Na začiatku roku 2018 vykonala SPPK sumarizáciu výšky škôd za celý rok 2017 a tieto škody za celú SR boli vyčíslené v celkovej sume viac než 16 miliónov eur. Vzhľadom k vyššie uvedenému a vzhľadom k tomu, že deklarované stavy zveri od poľovných združení a schválené plány lovu okresnými úradmi mnohokrát neodrážajú reálny stav raticovej zveri na poľnohospodárskych pozemkoch, požiadala SPPK v apríli tohto roku sekciu lesného hospodárstva a spracovania dreva MPRV SR o povolenie na celoročný lov niektorých kategórií. MPRV SR v júni tohto roku odpovedalo na túto žiadosť. Odpoveď obsahovala zoznam 29 okresov, pre ktoré MPRV SR vydalo mimoriadne povolenia lovu pre príslušné kategórie raticovej zveri. Na základe žiadosti SPPK a na základe stanovísk oslovených okresných úradov, pozemkových a lesných odborov, ministerstvo vydalo 11.07.2018 a 12.07.2018 mimoriadne povolenie lovu raticovej zveri pre ďalších 9 okresov.

Nový zákon o poľovníctve

V máji roku 2017 prebiehalo pripomienkové konanie k pripravovanému dokumentu „Koncepcia rozvoja poľovníctva v Slovenskej republike – národný program rozvoja poľovníctva a zachovania genofondu voľne žijúcej zveri"**.** Voči uvedenému materiálu vzniesla SPPK 31 pripomienok, z toho 19 zásadných, týkajúcich sa predovšetkým problematiky škôd spôsobených poľovnou zverou. **Na základe tejto koncepcie pokračuje v roku 2018 príprava nového zákona o poľovníctve.** SPPK má zastúpenie v pracovnej skupine venovanej tejto príprave novely zákona.

SPPK považuje za najproblémovejšie tieto okruhy problémov:

- dodržiavanie normovaných kmeňových stavov zo strany poľovných združení,
- riešenie a uplatňovanie zodpovednosti užívateľa poľovného revíru za škody spôsobené nesprávnym užívaním poľovného revíru (podľa znenia platného § 69 zákona o poľovníctve),
- preventívne opatrenia zo strany poľnohospodárov. V súvislosti s preventívnymi opatreniami zo strany poľnohospodárov je potrebné si uvedomiť, že budovanie elektrických oplôtkov, resp. stabilných plotov nie je riešením, pretože zver potrebuje prechádzať k zdrojom potravy a vody a prípadné oplotenia môžu spôsobovať poškodenia zveri, takže toto nie je cesta. Často laická verejnosť poukazuje na to, že poľnohospodár by mal pestovať odpútavacie plodiny. Najväčšie škody však vznikajú na kukurici, obilninách (jačmeň, pšenica, raž ovos, atď.), olejninách (repka, slnečnica atď.), viacročných krmovinách (lucerna, ďatelina atď.), vinohradoch a na trvalých trávnych porastoch.

SPPK je toho názoru, že pri príprave zákona je najdôležitejšie a nevyhnutné správne nastaviť kontrolné a sankčné mechanizmy, ak sa nebudú dodržiavať skutočné normované stavy poľovnej zveri v novom zákone o poľovníctve. Ak sa to podarí, dôjde k minimalizácií škôd spôsobených zverou na majetku a nebude dochádzať k ohrozeniu ľudí v cestnej premávke.